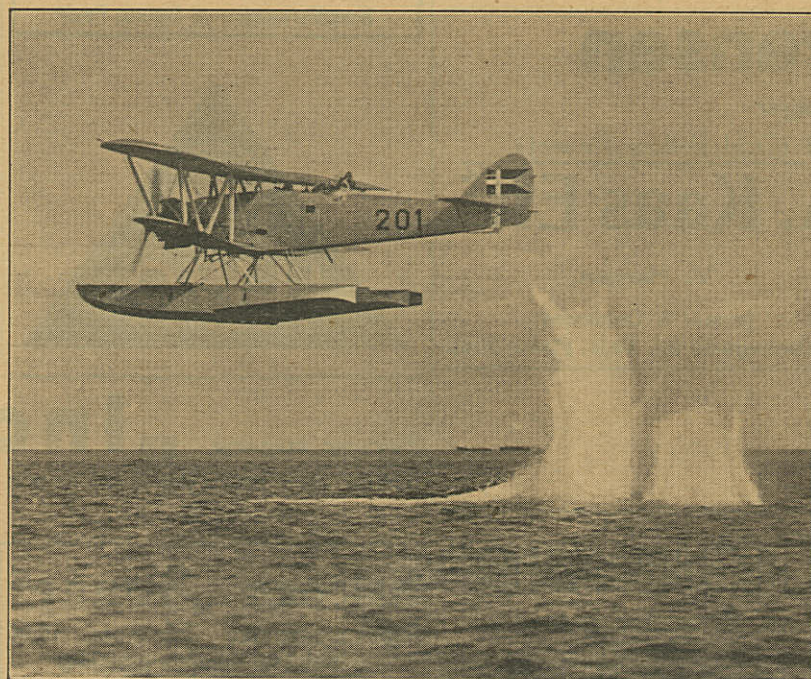

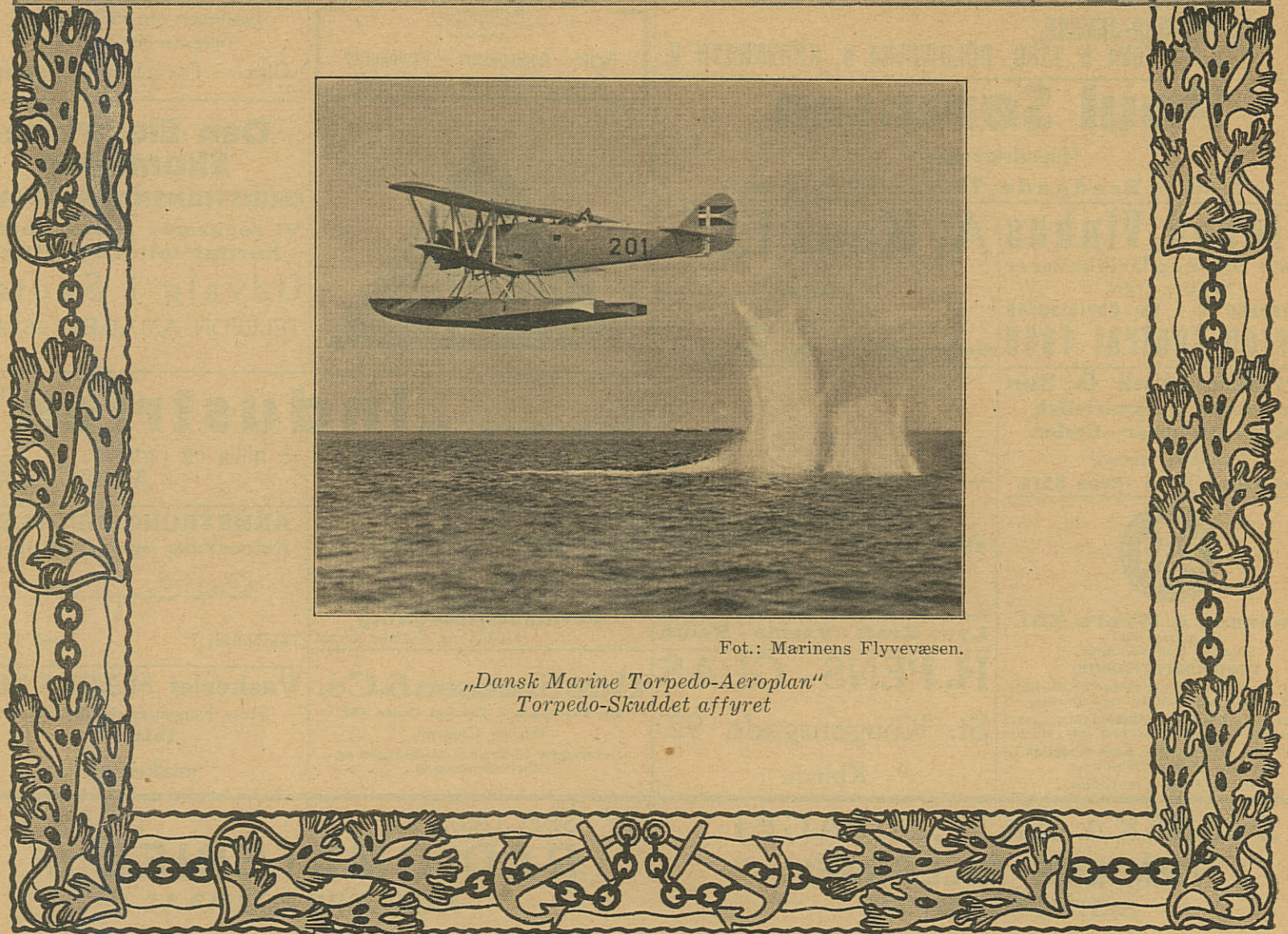
Under Dannebrog

Chc Benjamin Olsson

Fot.: Marinens Flyvevæsen.

„Dansk Marine Torpedo-Aeroplan“
Torpedo-Skuddet affyret

Kolonial Lageret • Gernersgade 45 • Telf. Central 7694

Egte Java Kaffe - The fra China, Ceylon og Indien m. m. - Fineste Konserver og Vine. - Biscuits. - Chokolade og Konfekturer

Lager for de bedste Varer

Aktieselskabet NOBELS' NOBELKRUT

Skandinaviens største
Krudtværk

Krudtstof af spunden Nitrocellulosa.
Røg- og askefri Forbrænding.

Dr. Alfred Nobel,
Aktieselsk. Grundl.

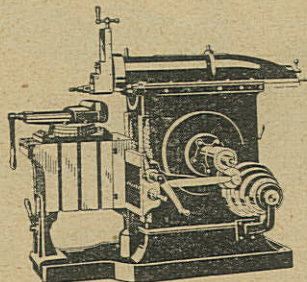
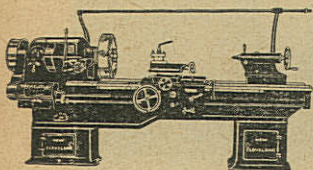
A/S DANISH MACHINE COMPANY

Værktøjsmaskinfabrik
København K. - Bredgade 25 C.

Fremstiller som Specialitet:

Drejebænke,
Shaping-Høvle-
og Notstikke-
Maskiner etc.

KØB DANSK

Til Imprægning af Presenninger & Telte, brug

Tentol

Forskellige Farver, faas hos Farve- og Skibsprovanteringshandlere.

Dansk Linekastningsapparat.

1 Karabin, 4 Raketter, 3 Liner etc. - Fremstillet af Søartilleriet. - Godkendt af Ministeriet for Søfart og Fiskeri i Henhold til London Konventionen 1929. - Indført i danske Orlogsskibe. - Nærmere Oplysninger ved Henv. til:

H. MEISNER-JENSEN,
TLF. C. 7584 & 7589, BÜLOWSVEJ 8, KØBENHAVN V.

Poul Sørensen

Haandskomager

er flyttet til Bredgade 28 (Odd Fellow Palæet)

Toldbod Vinhus

Bedste Spise og Drikkevarer
Billigste Priser

Mallegade 49 - Em. Christensen
Telefon Central 1948

Carl Hagenbæk & Søn

Sangfugle • Akvariefisk
Bure • Akvarier - Foder

Europas største

Gothersgade 15 • Byen 8516

Simonsen & Weel's Eftf.

Grundlagt 1817
Kongelig Hofleverandør.

FORBINDSTOFFABRIK

Eldste og største Specialfirma for Forbind-
stoffer, Sygeplejeartikler og Bandager.

Vi fører stort Udvalg af Skibskister, saavel
utoriserede som sammensat elt. spec. Ønske.

Vi fører alle Dansk Røde Kors Modeller til
absolut billigste Dagspriser.

Forlang Katalog og Tilbud.

A. Kaas Eftf.

V. Hansen.

Juvelér & Guldsmed.

Gothersgade 26. Telf. Palæ 2941.

„Elektromontøren“

St. Strandstræde 15

Palæ 3046

ved / HOLGER SØRENSEN
Lys - Kraft - Varme - Radio

H. PENS - GLAS

St. Kongensgade 92.

Kbhvn.

Der er en Del Folk i alle Stillinger

som udelukkende køber Møbler
Soveværelser ..... fra Kr. 450
Eg Spisestuer ..... fra Kr. 600
Herreværelser ..... fra Kr. 650
Dagligstuer ..... fra Kr. 350
hos det anerkendte Møbelfirma:

KREDIT

kan indrømmes fra
20 Kr. pr. Maand.

Brugte Møbler
tages i Bytte.

Telf.
7155

HOLM & LARSEN
Falkoner Alle 46, Hj. af Nikolajvej.

INDEHAVER:
P. E. HOLM

H. Hagerup's Boghandel

Telefon 675 & 874

Gothersgade 30

Leverandør til Marinens Bibliotek og Kadetskolen etc.

Meld Dem ind i en af vore Læsekreser eller i vort udmærkede
og billige Læseselskab.

„John Crane“

Bøjelig • Metallisk Pakning. Ingen Tæring. Ingen Friktion.

VIGGO PETERSEN

Maskin- & Ingeniørforretning

Ny Østergade 4 - København K. - Telefon Central 3664 & 13964

Papir - Bogtrykkeri - Protokoller
Hovedforhandler af Statens Papir

CHICAGO Købmagergade 6

Grundlagt 1905
(Ingen Filialer)

Indehaver: HANS WISBORG

Telefoner 3031 og 10661

Glas - Porcelæn - Fajance

Den Elektriske Skomager

CHRISTIANSHAVNSTORV 2

Vi reparerer Deres Fodtøj
hurtigt solidt og billigt

Udvalg i Skotøj

TELEFON AMAGER 4896 y

Forsøg engang „Industrien“

det er lige paa Raadhuspladsen - billig og rigtig

JULIUS JENSEN

Salonen „Sonny“

Rigensgade 16, Tlf. Palæ 3544

Absolut omhyggelig
Permanentbøjning

Hedda og Rigmor Engel

ARMSTRONG SIDDELEY

Automobiler og Flyvemotorer

Cai Casperen

Toldbodvej 7

Telef. 15 914

Otto Suenson & Co.

Dr. Tværgade 7, Telefon Centr. 482.

Vin og Cigarer.

Leverandør til Søoffice, foreningen og
Officersforeningen.

Vaskeriet MARRS Eftf.

Store Kongensgade 106 Stuen

Palæ 71

vasker alt!

SVENSKA AKTIEBOLAGET

TRÅDLØS TELEGRAFI

SYSTEM TELEFUNKEN

SPECIALITET:

RADIOMATERIEL TIL

MILITÆRE FORMAAL

REPRÆSENTANT: SIEMENS ELEKTRICITETS AKTIESELSKAB

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

UDGIVET AF MARINEFORENINGEN.

REDAKTØR: E. W. MARSTON

20. AARGANG 1933.	BLADETS OG HOVEDFORENINGENS KONTOR St. Strandstræde 9 ^a , KØBENHAVN K. Telefon Palæ 2386 — Kontortid 1-4.	HÆFTE XI NOVEMBER
----------------------	--	----------------------

H. K. H., ADMIRAL PRINS VALDEMAR

1858 — 27. Oktober — 1933

Hans kongelige Højhed Prins *Valdemar* fejrede Fredag den 27. Oktober sin 75 Aars Fødselsdag i Gmunden. I Dagens Anledning sendte Marineforeningen en telegrafisk Lykønskning, og ved sin Hjemkomst til Bernstorff fandt vor Æresformand en Blomsterdekoration og en Lykønskningsskrivelse fra vor Forening blandt alle de mange Hilsener, der var strømnet ind fra forskellig Side.

Fra Hans kongelige Højhed er modtaget følgende: Beder Admiral Carstensen som Marineforeningens Formand modtage og overbringe Foreningen min hjerteligste Tak for den venlige Lykønskning til min 75 Aars Fødselsdag og for de i Skrivelsen udtrykte venlige Ord. Gid Kjærligheden til Marinen maa spredes gennem Foreningen til Gavn og Ære for vort Land.

Valdemar,
Admiral.

Maa det forundes os endnu gennem mange Aar at se Prins Valdemar som vor Æresformand.

Luft-Forsvaret.

Engang — for ikke saa længe siden endda — kunde man her til Lands og mange andre Steder med, vanskeligt tillade sig at tale om Luftforsvar for Søen eller Landjorden uden at udsætte sig for at blive betragtet med et overbærende Smil af en fremskridtsberuset og -begejstret Almenhed. Denne saa nemlig i Flyvevæsenet den store afgørende Faktor i Fremtidens Krige, et Vaaben som kun lod sig bekæmpe i sit eget Element, d. v. s. med andre Luftfartøjer. Al anden Tale om Luftforsvar var uforstandig Tale af Folk, som ikke forstod Tiden og Udviklingen og manglende Fremsyn.

Værst var det i Grunden med Gasangrebet fra Luften, overfor denne Fare gjaldt kun den store Haabløshed, det eneste, der kunde gøres, var at lukke Øjnene med en Gysen og prøve at jage den højst ubehagelige Tanke fra sig, og saa for Resten lade sig være lige.

Man har hørt sliq Tale før, omend i Almindelighed fremført med knap saa stor Overbevisning. Mange af os erindrør endnu, hvorledes Torpedoens og Torpedobaadens Fremkomst reducerede de store Skibes og Kanonernes Betydning til intet, og de allerfleste har oplevet den Tid, da Undervandsbaadene betragtedes som det Vaaben, der i en Haandevending vilde slaa alle andre Søkrigsmidler ned.

„Historien lærer, at den intet lærer“. Et Studium af Krigshistorien viser med utvetydig Klarhed, at ethvert Vaaben skaber sit eget Modvaaben, og at Chancerne for eller imod kan balancere lidt til den ene eller anden Side, men sluttelig ender det med, at selve Vaabnets eller Modvaabnets Chance for Sejr kommer til at afhænge af den Dygtighed og den *Vilje til Sejr*, som ligger bag dets Brug.

Det er maaske for tidligt endnu at sige, at Forholdene ligger saaledes for Luftvaabnets Vedkommende, men der kan ikke mere være Tvivl om, at Uviklingen er i stærk Fart henimod denne Balance.

Der fremkom for kort Tid siden Meddelelser i danske Blade om, at Gasmasker af Hærens Model fremtidig vilde blive solgt fra Apotekerne, til hvem der vilde købe dem, og at denne Ordning havde Forsvarsministerens Billigelse.

Man kunde synes, det var en ringe Ting, og Salget vil i første Omgang næppe blive stort. Men Sagen blev i Udlandets Presse slaaet op til et stort Nummer, og Virkningen herhjemme var den, at Folk pludselig ligesom gned Sønnen af Øjnene og stirrede forbavsede og lysvaagne paa noget, de aldrig havde troet at skulle se.

Tiden er derfor inde til at se lidt paa, hvad der sker i saa Henseende rundt omkring i Verden.

For den ukyndige og uopmærksomme Iagttager sker der intet. For den, der stikker Hovedet i Busken, sker der naturligvis heller intet. Men ellers sker der meget, endda overmaade meget.

Alle Stater, næsten uden Undtagelse, udbygger deres Luftforsvar, med en nærmest feberagtig Energi, og det er ikke i første Række Forsvaret i Luften, men Forsvaret paa Jorden, der udbygges. Der anskaffes Luftværnsbatterier, Lytteapparater, Luftværnsprojektører, Alarmsystemer, Gasbeskyttelsessystemer og meget mere, og Bogmarkedet flyder med Gas- og Luftværnslitteratur. De Fabrikker, som fremstiller Luftværnsmateriel, er beskæftiget til Overflod, medens Indu-

strien paa de fleste andre Omraader sukker efter Beskæftigelse.

Herhjemme har man rejst det Spørgsmaal, hvem Københavns Luftforsvar paahviler, herunder Gasforsvaret. Det maa forekomme forbavsende, at et saadant Spørgsmaal kan rejses uden prompte at finde sin Besvarelse, nemlig at Luftforsvaret ikke alene af København, men af hele Landet paahviler, og bør paahvile, Hæren og Marinen i Forening. Københavns „Luftgrænser“ ligger ikke alene over Landjorden, men ogsaa over Søen, og det samme gælder Luftgrænserne for største Delen af det øvrige Land. Nu da Marinen jo har overtaget Kystdefensionen, det vil sige hele Forsvaret paa Søen, burde der ikke være Tvivl om, at den ogsaa maa have Forsvaret over Søen. At dette Forsvar maa virke i nøjeste Samarbejde med Luftforsvaret over Landjorden er en Selvfølge.

Det er givet, at de Midler, som under de nuværende Forsvarslove er tildelt de to Værn, er utilstrækkelige ogsaa til Luftforsvar af den her nævnte Art, og dettes Tilvejebringelse ligger da ogsaa udenfor de nugældende Loves Forudsætninger.

Men at lave nye Love er jo ikke netop et af Tidens vanskeligste Problemer, og i al Almindelighed har man just heller ikke Indtryk af, at Riget fattes Penge.

Tiden maa derfor synes at være inde til ikke alene fra de to Værns, men ogsaa fra Befolkningens Side at rejse Kravet om enten at faa Værnet mod Færen fra Luften forberedt eller at faa en utvetydig Tilkendegivelse af, at de, der bærer Ansvaret, anser det for unyttigt og vil tage de fulde Konsekvenser af denne Anskuelse.

N.

Skibsfarten hjemme og ude

Det første danskbyggede Skib med „Maier-Form“.

Den 5. Oktober søsattes fra Nakskov Skibsværft Damperen „Jonna“ paa 2500 Dødvægt Tons, indrettes til Frugtfart og bygget til Lauritzens Rederi.

Søsætningen er en betydende Begivenhed, fordi det er den første Damper, som her i Landet er bygget med „Maier“ Forstavn, der yder væsentlige Fordele med Hensyn til Fremdrivning sammenlignet med den normale Skibsform.

Maier-Formen med den karakteristiske Stævn er anvendt paa flere udenlandske Skibe, men har ikke tidligere været anvendt paa noget paa danske Værfter bygget Skib. Det er da meget interessant, at Skibsreder J. Lauritzen ved at gaa ind for denne Skibstype og først af alle herhjemme, har givet Nakskov Skibsværft Lejlighed til at bygge det første Skib af denne Art herhjemme og samtidig med, at Værftet til samme Rederi afleverer et andet Frugtskib, Damperen „Laura“, der i Størrelse og Maskinanlæg er Søsterskib til „Jonna“, kun med den Forskel, at „Laura“ har almindelig Forstævn. Det er da muligt ved Sammenligning at faa fastslaaet, om de forventede Fordele ved Maier-Formen kan opnaas.

Hovedmaskineriet bestaar af en Lentzdampmaskine med Spildedampturbine paa 1250 ind. HK.

Værftet har tillige Kontrakt med et andet dansk Rederi om Bygning af et stort Passager- og Fragtskib, som ogsaa skal bygges med Maier-Form.

Med „Jonna“ har Nakskov Skibsværft søsat fem Skibe i Løbet af dette Aar.

**

Fra danske Værfter.

Fra Helsingørs Værft er søsat Fragtdamperen „Ninna“ bygget til Lauritzens Rederi og indrettet til Transport af

Frugt med Kølerum. Maskineriet bliver en vertikal Lentz Standard Maskine med Værftets Spildedampturbine samt 2 Kedler med Overhedning, kunstig Træk og Luftforværmning. Skibet var 21. Oktober paa Prøvetur og afgik til Syd-Amerika.

Fra Odense Staalskibsværft er afholdt Prøvetur med Motorskibet „Oregon Express“, bygget til et Rederi i Oslo til Transport af Frugt, paa 3000 Dødvægt Tons. Maskineriet bestaar af en B. og W. Motor, og Farten bliver 16 Knob. Der er Plads til 12 Passagerer, og i alle Lastrum findes Køle-anlæg.

Fra Frederikshavns Værft er søsat det største Fiskeriskib, „Jutland“, der hidtil er bygget i Verden, bestilt af et fransk Selskab. Maskineriet bliver en B. og W. Motor paa 1000 HK. Det bliver færdigt i Begyndelsen af det ny Aar.

**

Modernisering af Tonnage.

Alle Skibe, der i Løbet af Sommeren er bestilt paa de britiske Værfter, er af speciel Type. De fleste Redere, baade af Linere og Transportskibe, mener ikke, at Tiden endnu er til at bygge ny Skibe, men nogle benytter Lejligheden til at forbedre deres Skibe og har derfor kontraheret om Forandring af Maskineriet for at gøre det mere tidssvarende.

Maskineriet skal saaledes moderniseres i fjorten Dampere tilhørende Ropner Rederiet, og i Belfast installeres turboelektrisk Drift i 6 City-Linere, og gearede Turbiner skal ind sættes i Royal Mail Linerne „Asturias“ og „Alcantara“. Paa Tyne indføres Forbedringer i tre Shan, Savill and Albion Dampere.

I mange Dampere installeres Overhedere, idet Rederne forstaar, at Udgifterne hertil meget snart indvindes ved Besparelse i Brændselsforbruget.

Noget lignende sker ogsaa paa Fastlandet, saaledes bliver i Tyskland de fire Dampere af „Albert Ballin“-Klassen forlænget; disse Skibe, der knap er en halv Snes Aar gamle, fik for tre à fire Aar siden nye Maskiner for at faa Farten op; nu bliver de forlænget 40 Fod, og man har beregnet, at Brændselsøkonomien bliver saaledes forbedret, at Udgiften, der for hvert Skib er næsten 1 Million Mark, kan indtjenes i Løbet af tre Aar.

Ogsaa i Holland er Værfterne beskæftiget med Forandringer i Bovformen, paa flere Skibe indbygges en ny Forpart, samtidig med at Maskineriet moderniseres.

Arbejdet med Modernisering af Tonnagen er Udgiften værd, det er den tekniske Udvikling, der tvinger Rederne til at overveje dette Problem.

**

Hundrede Aar.

Atlantehavsfartens Udvikling.

Der er nu gaaet 100 Aar, siden den lille Damper „Royal William“ gik over Atlanten, første Gang et Skib for Damp alene gjorde Turen. „Savannah“ var vel den første Damper, der gik over Dammen, men den brugte ogsaa Sejl, medens „Royal William“ kun stolede paa sin Maskine.

Paa Rejsen kom den ud for svære Storme ved de store Banker, Styrbords Maskine kunde i lang Tid ikke bruges, og Kedlerne lakkede, men man naaede dog over om end med Besvær. 100 Aar efter satte den store italienske Liner „Rex“ Hastighedsrekord paa den sydlige Rute, ikke for Atlantens nordlige Rute, hvor „Bremen“ endnu har det blaa Baand.

„Royal William“ var 176 Fod lang, og „Rex“ er 880 Fod lang. Tonnagen henholdsvis 1370 Tons og 51 075 Tons, Maskinkraften 180 og 12 000 HK. Passagerantallet 50 og 2092 Personer og Besætning paa henholdsvis 36 og 756 Mand. Dette viser Seklets Udvikling i Atlantehavsfarten.

Da „Royal William“ paa sin første og tillige sidste Atlantehavsrejse kom til britisk Havn, blev den solgt for 10 000 Pund Sterling. Den endte sine Dage paa Kysten af Afrika.

Bakspassiar.

Infrarøde Straaler.

De for det menneskelige Øje ikke synlige infrarøde Straaler har den Egenskab at trænge gennem Taage, og der meddeles, at der om ikke saa lang Tid fremkommer Apparater, der kan opstilles paa et Skibs Kommandobro og angiver Nærmelsen af et andet Skib i Taage i en Afstand af en halv Snes Sømil. Det væsentligste er, at man, som ved Undervandssignaler, let kan bestemme Retningen til det andet Skib.

*

Ophugning og Forlis.

I Fjor ophuggedes og forliste 573 Skibe paa ialt 1.7 Mill. Br. Tons, hvilket var en Rekord, men dette Aar vil slaa Rekorden, der, efter hvad der hidtil er ophugget og forlist i Aar, vil beløbe sig til 2.6 Mill. Tons. I første Kvartal ophuggedes 159 Skibe, af de græske var et bygget i 1879, det ældste japanesiske Skib i 1883 og den ældste tyske Damper i 1874.

*

Den nye franske Kæmpeliner.

Der meddeles yderligere om den franske Liner „Normandie“, at Byggeprisen bliver 750 Mill. Francs, hvortil Regeringen bidrager med 300 Mill. Francs. Det 313 Meter lange Skib skal løbe 30 Knob, og Billetprisen bliver paa Luksusklasse 230 Dollars, Første-Klasse 210 Dollars og Turistklassen 160 Dollars.

*

Den norske Handelsflaade.

Den 1. Juli i Aar bestod Norges Handelsflaade af 1970 Skibe paa ialt ca. 4 Mill. Br. Tons. Næst efter Storbritannien, De Forenede Stater og Japan har Norge den største Handelsflaade i Verden, 28 pCt. af den er under fem Aar gammel, og 42 pCt. er Motorskibe. Til Sammenligning anføres, at Storbritannien har 13 pCt. Motorskibe, Amerika 7 pCt. og Frankrig 6 pCt.

Den norske Ruteskibsflaade er paa 894 000 Tons, Tankskibsflaaden paa 1.2 Mill. Tons og Hvalfangerflaaden paa 347 000 Tons.

SEJLSKIBE

For alle Elskere af Sejlskibe, disses Udvikling gennem Tiderne og Farter paa Havene, gør vi op opmærksom paa den i Annoncerne givne Meddelelse fra Lods *Gruehøj*, Udbyhøj, som gennem 35 Aar har skabt den største Billedsamling af saadanne Skibe som findes her i Landet, — og sagtens de fleste andre Lande med. Det er Fotografier, baade Selvoptagelser og andres — og af alle søfarende Nationers Skibe. Af de Prøver vi har set af f. Eks. danske Sejlskibe af Herr *Gruehøjs* Samlinger, tør vi udtale Haabet om, at mangt et Ønske hos en ældre Sømand om at eje et Billede af det Skib, der var Skuepladsen for Ungdommens Oplevelser, vil kunne imødekommes blandt denne Samlings Tusindtal af Fotografier.

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

Under Medvirkning af

Grosserer *Vald. Schou* og Overlærer *I. Hørning*.

NYKØBING FALSTER-AFDELING

fejrer den 19. November sin 20 Aars Fødselsdag ved en Fest paa Industribygningen.

Vi bringer Afdelingen vor hjerteligste Lykønskning og udtaler Haabet om fortsat Trivsel og Fremgang.

MARINEFORENINGENS SKYTTELAV

Torsdag den 19. Oktober afholdt Skyttelavet sin 17-aarige Fødselsdagsfest i Parkteatrets Selskabslokaler.

Som sædvanlig kunde Formanden, Lagerchef *Grønvold*, da han bød Velkommen, skue ud over en velbesat Sal; og det var et Publikum af velkendte Ansigter, der med Admiral *Carstensen* i Spidsen var mødt for at fejre Lavets Fødselsdag. Da Flaget var hejst, gav Formanden Ordet til Aftenens Foredragsholder, Fru Plantagebestyrer *Termansen*, som med sit Foredrag „Malaya set med en hvid Kvindes Øjne“ fastholdt Selskabets udelte Interesse og Opmærksomhed i godt halvanden Time. Man maa lade Fruen, at hun har forstaaet at bruge sine Øjne godt, og den Tilhører, som ønskede Viden om Malaka-Halvøens Befolkning, dens Sæder og Skikke, kunde næppe faa en bedre Lærerinde. Lysbillederne som i meget stort Antal ledsagede Foredraget, var udmærkede.

Efter Foredraget samlede man ved det festlige Aftensbord, hvor Formanden aabnede Talernes Række ved at byde Velkommen til Bords, og bringe Lavets Tak til Hovedforeningen og Københavns-Afdelingen for deres aldrig svigtende Interesse og Velvilje samt Hjælp og Støtte i det forløbne Aar. Admiral *Carstensen* takkede og talte i smukke Vendinger for Skyttelavet, af hvilket han ventede, da det nu var 17 Aar, vilde skyde det barnlige af sig og snart blive en moden ung Mand, at det, som forhen, vedblivende vilde skyde nye Skud, og sluttede endelig med at ønske Lavet Held og Lykke.

Admiralen uddelte Opmuntringspræmien til Skyttelavets Formand, og Flidspræmien til *Ewald Jørgensen*. Skibskonstruktør *Bønnelycke* talte morsomt for Damerne, som han bad se med milde Øjne paa deres Kærester og Mænd, naar disse skulde til Møde i Lavet. Løjtnant *Rasmussen* takkede Medlemmerne for det gode og trofaste Kammeratskab, de altid udviste i Lavet, samt motiverede et Leve for vor højtagtede Ærespræsident, Admiral *Carstensen*. Efter at en af en „gammel Kammerat“ skrevet Sang var afsunget, bød Formanden Velbekomme, og man begav sig op i de andre Lokaler til Kaffen.

I Forbindelse med Festen var arrangeret en Tombola, hvor Deltagerne for 25 Øre kunde sikre sig en Gevinst — eller en Nitte — der var forresten flest af de sidste. 650 Numre blev solgt i Løbet af en halv Time, og Skyttelavet opnaede derved at faa Raad til at anskaffe et haardt tiltrængt nyt Gevær.

Efter Kaffen spillede Musikken op til Dans, og den sluttede Kl. 2.00.

For alle de smukke og værdifulde Gaver Medlemmerne venligst havde skænket os til Tombolaen, beder vi Dem herved modtage Bestyrelsens bedste Tak.

AALBORG-AFDELING

Den 10. Oktober 1933 aabnedes Sæsonen med en Festlighed i Haandværkerforeningens store Sal for Medlemmer med Damer.

Traditionen tro begyndte Aftenen med Hejsning af Flaget, og vort udmærkede Marineorkester under Lods *Holmgaards* Taktstok spillede „Kong Christian“.

Formanden, Fabrikant *Kjær*, bød velkommen og udtalte et Par agiterende Bemærkninger for Foreningen.

Aftenens Underholdning var *John Steinbeck-Turnøen*, og de Præstationer, *John Steinbeck* viste, gjorde stor Lykke. Han afslørede en fænomenal Fingerfærdighed, tryllede saa det var en Fornøjelse, hvortil kom hans morsomme Repliker.

EYVIND HANSEN

Murermester og Entreprenør
Dron. Tværgade 29¹ - Telefon: Palæ 4441

Er De Sejlskibsmand?

Ønsker De et Originalfoto af et større Sejlskib, De tidligere har sejlet med, opgiv Aar, Navn og Hjemsted. Siden 1899 har jeg samlet ca. 3000 Stk. Originalfotos af Windjammers, daarligt Vejrs Fotos og Vrag fra Sejlskibenes Glansperiode, hovedsagelig engelske, amerikanske, franske, hollandske, danske og andre Nationer.

Fra en Pris af 5 Kr. pr. Stk. kan De faa et Kopifotografi.

Skriv til

Lods GRUELUND, Udbyhøj pr. Ørsted.

Dampskibsselskabet „TORM“

Kontor: Bredgade 6. København. Tlgr.-Adr.: Torm. Telf. 2437—10437
Dampskibsrederi.

Carl Lind's Dampbageri, Rigensgade 24

Filialer: Ny Kronprinsessegade 27 - Adelgade 125

Aktieselskabet

Jacob Holm & Sønners Fabriker

Grundlagt 1794

Fabrikanter af Tru-Lay forud-formede Staalouge

Bageriet ALADDIN

anbefaler sig med alt til Faget henholdende. Leverandør til Marinens Skibe og Kasernen m. fl.

BURMEISTERGADE 34, CTR. 12709

FILE HUGGERI

A. A. Petersens Eftf.
(A. G. Müller)

Nyhavn 31 Palæ 1252 y

TRIFOLIUMS MÆLKEFORSYNING

leverer den fineste Mælk og Fløde

al originalt aftappet Sødsmælk os Jerseymælk stammer udelukkende fra Besætninger, der har bestaaet Tuberkulinproven.

Vor ekstrafine Fløde-Is med Vanille, Ananas, Jordbær Nougat, og Hindbær leveres i 1, 1 1/2 og 2 Liter Anretninger.

Central 385 (10 Ledninger)

Central 385 (10 Ledninger)

KAAS & SØRENSEN (Indehaver G. E. Olsen),
HELSINGØR

KUL - COKES - BRÆNDE

En Gros & en detail.

Telefoner: 39 — 1139 — 57

BENZIN
MOTOROLIE
BRÆNDELSOLIE
PETROLEUM

D. D. P. A.

PETERSEN-FAXES EFTF.

Harald Olsen,
Sct. Anna Plads 20, Tlf. Palæ 1070
Kaki-Jakker, org. Singapore, 7 hv. Officers-Jakker efter Maal, Uniformer, 1ste Kl. Skrædderi.
Stort Udvalg af Civilstoffer.

Viggo KLÆBEL

Ligkistemagasin

Grundl. 1860

Adelgade 7 - Telf. C. 3167

Begravelse og Ligbrænding
besørges omhyggeligt
og til billigste Priser

Bifaldet var da ogsaa hjerteligt.

Efter en Kaffe-Pause blev der pebet til Dans paa Dækket, og til Tonerne af vort populære Marineorkester svang de unge og gamle Marinere deres Piger til langt hen paa Hundevagten.

ODENSE AFDELING

afholdt Onsdag den 25. Oktober Pølsegilde paa „Marinestuen“. Kammeraterne med Damer havde givet saa talrigt Møde, at alle Bakker i Marinestuen var besat, og de Mødte lod Mosters Pølser og Ribbenssteg vederfares fuld Retfærdighed. Taler og Sange vekslede under Skafningen, og da denne var endt, foretoges Lodtrækningen om det bortloddede Radioapparat, der af Formanden var skænket til en meget billig Pris til Fordel for Marinestuens Indretning. Den heldige Vinder var Foreningens Kasserer, Direktør *Claus Hansen*. Denne skænkede straks Apparatet til Foreningen til eventuelt Bortsalg. Der indkom saaledes en pæn Sum til Foreningens Kasse, og der udbragtes et Leve for Giveren. Den vellykkede Aften sluttede med selskabeligt Samvær.

Holmens Bygningshistorie

1680-1930

Af Dr. phil. C. Elling og Arkitekt Sten Møller.

Paa Henrik Koppels Forlag har „Selskabet til Udgivelse af danske Mindesmærker“ med Støtte af Carlsbergfonden og Marineministeriet udsendt et af Dr. phil. *Chr. Elling* og Arkitekt ved Marinens Bygningsvæsen, *Viggo Sten Møller*, skrevet Værk: *Holmens Bygningshistorie*, rigt illustreret med Fotografier og Opmaalinger, udførte under Arkitekt *Sten Møllers* Ledelse af en Kreds af yngre Arkitekter.

Medens vore Bygningshistorikere gennem en lang Aarrække har vendt deres videnskabelige Forskninger mod vort Lands gejstlige og profane Arkitektur i Kirkerne, Herregaardene og de større Byers betydende Bygninger og Anlæg, har det ganske specielle Omraade: „Holmen“ næppe tidligere været rationelt og videnskabeligt bearbejdet i det Omfang og paa den Maade, som i nærværende Værk, der vidner højt om Forfatterens Indtrængen i dette interessante Emne og den Dygtighed og Omhu, hvormed de belyser dette specielle Omraades Historie, udtrykt i dets ærværdige og skønne Arkitektur gennem 250 Aar. I en Tid, da mange Anlæg fra vort Lands Storhedstider sløjffes og tilintetgøres, i en Tid, da man, som det sagdes, da Voldene og de skønne gamle Byporte faldt om Hovedstaden: „kørte Minderne bort paa Skubkarrer“ kommer dette Standardværk om Holmens Bygninger fra Flaadens Storhedstid ikke blot som en stor Glæde for Elskere af Barokkunsten i dens danske Former i 17. og 18.-Hundredtallene, men ogsaa som et alvorligt Mene tekel til dem, hvem Slagordet „Tidens Krav“ er Alfa og Omega, — og udlagt paa den Maade: at det gamle og minderige intet Krav har mere paa Bevarelse. Og Forholdet er for Holmens Vedkommende dette, at herude findes arkitektoniske Værdier, der rangerer med det ypperste blandt Landets Bygningskunst, stærkt nyttebestemt som det nødvendigvis maatte blive det, men fuldt af Skønhed og Kraft og Ro i Udformningen, — helt igennem ægte i Former og Materialer, og for enkelte af disse Bygningers Vedkommende indlevede i vor Bevidsthed som almen kendte og afholdte, — som noget vi ikke vilde undvære, — man tænke blot paa Nyholms Vagt, „Kronen“, som den kaldes, og Mastekranen, Bygninger, uden hvilke vor By og Havn ikke vilde være det, den nu er.

Udfør det Sted, hvor disse snart 200-aarige Bygninger nu tegner den kendte og afholdte Silhuet, anlagdes i det 17. Aarhundredes Slutning „Hukken“, en Pæleindramning bag hvilken

Byens smukkeste Selskabslokaler
Stadion, Østerbrogade 79

Parkteatrets Restaurant og Selskabslokaler

anbefales de ærede Medlemmer. - Concert hver Aften. - Morsomt Smørrebrød.

LEO IVERSEN, Dannebrog 1912

Telefon 4048

vor Flaades Skibe kunde finde ordnet Plads ud mod den dengang aabne Rhed, — den første Spire til de Anlæg og Fortifikationer, som gennem Kongerne Christian den 5te og Frederik den 4des Regering udførtes, og som vi i Hovedsagen finder den Dag idag i „Holmen“ og den udenfor disse Opfyldninger liggende lange Befæstningslinie med sine Bastioner ud mod Sundet, — i vor Tid populært betegnet: Vejen til Refshaleøen.

Forfatterne har delt Arbejdet saaledes mellem sig, at Dr. *Elling* har behandlet Tiden 1680—1848, Arkitekt *Sten Møller* Tiden 1848—1930. Skridt for Skridt redegøres for Anlæggenes og Bygningernes Historie, hvor man særlig fæster sig ved Perioden 1735—46, *Danneshiold-Samsøes* Tid, Flaadens Blomstringstid under en kraftig og vidtskuende Mands Ledelse, da Bygmestre som *Phillip de Lange*, *Ewert Jansen*, *Steenwinckel d. Y.*, *Gross* og *Ernst*, særlig den førstnævnte, opførte Holmens Bygninger, Arsenalet, Nordre og Søndre Flaademagasinet, Takkelagehuset, Spanteloftsbygningen, Kranen og Planbygningen, og sidst men ikke minst Nyholms Hovedvagt, „Kronen“, og i Udenværkerne de fortræffelige Krudtmagasiner. Fra en senere Periode, omkring Krigen med England 1807, byggedes de paa Holmenes Østside ud mod Fæstningsgraven liggende Baademagasiner og Kanonbaadsskure, lettere, teglhængte Bygninger, som delvis endnu bruges.

Livligt og underholdende og ledsaget af udmærkede Fotografier redegør Dr. *Elling* for denne ældre Del af Holmens Bygningshistorie. Arkitekt *Sten Møller* har paataget sig den mindre taknemlige Del af Arbejdet ved Behandlingen af Bygningshistorien efter 1848 op til vore Dage. Udviklingen i disse Aar baade af Flaademateriellets Art, — Jernskibenes Fremkomst og Maskinernes Udvikling — maatte præge de i Aarene efter 1848 opførte Bygninger, indtil vi naar ind i 1900-Tallet. Det er Jernets og Dampmaskinernes Tid, og de for Flaaden opførte Værkstedbygninger fra denne Periode kan gennemgaaende ikke aftvinge Forfatternes større Beundring, — tværtimod, men loyalt gennemgaaes alt, og ganske objektivi betragtes dette Byggeri, der kun kan betegnes som uværdige Naboer og Genboer til Fortidens herlige Bygværker derude. Det er Skiferens og Støbejernsformernes Tid, som ogsaa har sat sit triste Præg paa Samtidens By-Byggeri. Altfor solide og stærke staar disse Bygninger endnu. En hæderlig Undtagelse danner dog de i 60erne af Kammerherre Meldahl opførte store Bygninger for Smedjen og Kedelsmedjen. Der er Arkitektur i disse Bygninger, selv om de bryder med Fortiden, men der er Helhed i dem, og de er langt bedre end det, som byggedes nogle Tiaar senere.

De sidste 10—12 Aars Byggeri paa Holmen viser en glædelig Kursændring, — Forstaaelse og Respekt for Stedet, hvorpaa der bygges, er igen kommet til Hæder og Værdighed paa Holmene.

Af megen Interesse er et af Arkitekt *Sten Møller* udarbejdet Projekt til et Orlogsmuseum, fra 1930, i hvilket han foreslaar Nyholms Hovedvagt og den tæt syd derfor liggende „Planbygning“ og Kranen, som Hovedelementer, og mellem disse tre gamle Bygninger, der, hvor tidligere Smedien laa, foreslaar opført en Artilleri-Hal som Bindeled. I dette Museum skulde rummes den Mængde værdifulde Genstande, som Marinens forskellige Institutioner nu vaager over og bevarer i Arsenalet, Haandvaabensamlingerne, Torpedo- og Minevæsen, Flyvevæsenet, Fyr- og Vagervæsenet, Modesamlingen etc. etc. Ved Opførelsen af den ovennævnte Artilleri-Hal, som en lavere Forbindelsesbygning, har Arkitekten skabt en smuk Løsning og arkitektonisk Helhed mellem Bygningerne, som man maa betegne som fuldgyldig, saa diskret den er tænkt, og for Samlingerne vil der i Bygningerne kunne blive ca. 2100 Kvadratmeter Gulvplads med gode Belysningsforhold. At Marinens Bygningsvæsen vil kunne løse denne Opgave paa smukkeste Maade og med relativt ringe Bekostning er uden for al Tvivl. Den nu profanerede gamle Planbygning vilde ved en Restaurering, som den af Arkitekt *Sten Møller* foreslaaede,

Alfa MARGARINE

Leverandør til Marinen

MADERNO

10
STK
120
ØRE

Sjældig og drøj som en Cigar.

MADERNO
HORWITZ & KATTENTID

Pris som en Cerut.

12
ØRE
HORWITZ & KATTENTID

Det er ikke dyrt at blive fotograferet paa Byens fornemste fotografiske Anstalt

JONALS CO.
Bredgade 74
Central 1663 - 1683

Køb hos
vore Annoncører

Einar Møller SØLVTORVET 85

fhv. Styrmand

Tlf. C. 14172 - Privat: Byen 978 x

Cigarer, Tobakker og Cigaretter

fra 1ste Klasses Huse

Varene bringes overalt og leveres ufortoldede

Kjær & Sommerfeldt

Kgl. Hof Vinhandler

Gammel Mønt 4
København

Nævner De Ordet **Dans**

maa De ogsaa sige:

Andersen & Jensen

Skandinavien største Danseinstitut.

Telf. Central 4430

AKTIESELSKABET

C. OLESEN

MANUFAKTUR EN GROS OG FABRIKATION
DANSK PLYS OG MØBELSTOF-FABRIK I KASTRUP

AUGUST THOMSENS ENKE

Kgl. Hofleverandør

Kun AMALIEGADE 11 :: Palæ 1188

GULD OG SØLVVARER — SPORTSPRÆMIER til billige Priser

P. HIUL

Statsautoriseret Elektro-Installatør
**Lys — Kraft — Varme
Radio**

NANCY HIUL

Eskimo-Skærmen
Se min Udstilling

(Det runde Hjørne)

Telefon Nora 7715 **ROSENØRNS ALLE 2** Telefon Nora 7715

Hvis De skal

leje Haandklæder, Viskestykker, Duge eller Servietter bliver De bedst betjent ved

A/S Soigneringsanstalten „ADAM“
Brolæggerstræde 9 forhen Vimmelskaffet 38
C. 3246

N. A. Jørgensen, Adelgade 90
TRÆLASHANDEL

Telefon 11548 og Palæ 161

Mahogni, Fyrretræ, Egetræ, Whitewood,
Finér, Kehlede Lister, Tagpap.

Mejeri & Brødsalg

Svensonsgade 53
(ved O. Bjørn)

Smør, Æg og Margarine. Alle Ølsorter
føres. Morgenbrød og Mælk bringes.
Telefon Palæ 886 y.

Statskontrolleret — Dyr lægeundersøgt
Alt i

Fedevarer, Paalæg, Postejer

Udsøgte fine Mærker

Smør, Æg, Ost, Fjerkræ

C. Brodersen

St. Kongensgade 112. Telefon Palæ 144

Fjedre

for Diesellaggregat, Sikkerhedsventiler,
Rorledninger, etc. Hurtige Leverancer,
høj Kvalitet.

A. B. Svenska Spiralfabriken
Stockholm

Skandinaviens

største og ældste Fjederfabrik.

Sports-
Promenade-
Selskabshandsker

Handske- & Skindmagasinet

St. Kongensgade 67
Palæ 477

Skindpjakkerter - Skindfrakker

F. H.

Dansk Svensk Skrædderi

P. O. Johansson

Ryesgade 108

Telf. Øbro 2608 u.

blomster-, frugt- og grøntforretning

kun 1ste kl. varer føres
spec.: billige buketter og
foreningskranser

palæ **rosenborg**

palæ

4605 kronprinsesgade 54
(osram bygningen)

4605

varerne bringes overalt
arthur olsen
afsk. søminemester

Elegante Herreklæder

moderne Ulsters og Vinterfrakker
blaa eng. Serges Klædninger
uhørt Smoking og Kjolesæt
billigt samt enkelte Benklæder

Ratebetaling indrømmes

Gernersgade 35 1, Sal
Palæ 186 Nyboder

M. Olsens Bogbinderi

Vesterbrogade 41 B.

København V.

Telf. Vester 8231.

Amk. Gummi Industri

Vesterg. 3 v. Gl. Torv,
Kbh. K. Forl. ill. Ktlg.
gratis. Tlf. By. 4195.

Specialforr. i hyg. Artikler

A/S Hannibal Sander

Emdrup

Rensning - Farvning - Vask

Fabrikstelefoner: 2752 - 2753 - 605

Sikkerheds-Gitre

til Vinduer, Ovne, Entrédøre, Udhængs-
skabe, Pulte, Altaner, Maskiner m. m.
Kul- og Stenharper, Villahavehegn,
Espalier til Gravsteder, Fletværksværeri

Emil Dederding

St. Kongensgade 102 - Tlf. 5603

D. R.

SALOMON
HERRELINGERI
Palæ 2542
TOLDBODVEJ 2

**Dansk Møbelplade
og Finérfabrik A/S**

Odense

Telf. 5188

rejse sig som en Fugl Phønix af Asken og blive en værdig
Baggrund for den skønne, gamle Kran og Nyholms Vagtbyg-
ning, og Holmen vilde have føjet endnu et æstetisk Værdi til
de mange, som findes derude.

De 36 meget smukke Opnaalinger, som slutter Værket, kan
kun glæde i høj Grad som Bevis paa den Dygtighed og Kær-
lighed til Opgaverne, hvormed de unge Arkitekter er gaaet til
Værks. Et længe tiltrængt Arbejde er derved fuldført og godt
fuldført. Reproduktionerne af saavel Fotografier som Teg-
ninger fra F. Hendriksens Etablissement er hævede over Ros,
og det klare og smukke Bogtryk fra Langkjærs Bogtrykkeri
ikke mindre.

Maatte dette smukke Værk bidrage til, at Holmen til sene
Tider forbliver uberørt af Byens Expansionstrang mod Øst,
som et sacrosant Omraade, hvor Flaadens Liv endnu pulserer
trods Modgang og strænge Tider, og hvor megen Danmarks-
historie er skrevet gennem 250 Aar. E. M.

Paa Fjeldtur i Hvalfjorden

Af Orlogskaptajn Kay Jungersen

Det var en Dag i August, og Efteraaret var allerede kom-
met dragende til Island, hvor vi laa paa Fiskeriinspektion,
uden vi i Grunden havde vidst af, at det nogensinde havde væ-
ret Sommer.

En kold og regnfuld sydøstlig Storm drev os bort fra Rey-
kjaviks urolige Red og ind i Hvalfjorden, hvor der var skønt
og godt at ligge for et lille Skib, mens Skyerne hujede graa
og regnsvangre af Sted henover de tunge Fjeldtoppe.

Vi ankrede lige udfor en lille graa Trækirke, Saurbær Kirke,
der sammen med sin lave Præstegaard laa og hyggede sig
paa et saftiggrønt Hjemmetun, en lille Oase, der strakte sig
helt ned mod Strandbreddens sortbrune Sten — en Bæk hop-
pede muntert ned ad Skraaningen — den kom et Sted deroppe
fra Fjeldene, og man kunde nemt følge dens bugtede, sølv-
graa Løb gennem Stenørkenen længere oppe — kantet som
den var af en levende gulgrøn Stribe af Græs.

En Sømands største Glæde er som bekendt at gaa i Land,
og vi blev da ogsaa hurtigt enige om at foretage en „Gaatur“
op i Klipperne. Maalet, vi satte os — man skal altid sætte
sig et Maal her i Livet, helst saa højt som muligt, for saa
kan det bedre tilgives, hvis man ikke naar det — var at kom-
me op, hvor Bækken, vi havde set ude fra Skibet, blev født
af den evige Sne oppe paa Fjeldtoppen, som netop laa fri un-
der Taagerne, der drev afsted mod Nordvest.

Til at begynde med var Turen ikke særlig anstrengende —
heldigvis da, for ellers var der vist ikke blevet megen Tur
ud af den — der skal jo saa lidt til at knække en Beslutning
i Fødslen. Der var helt fremkommeligt paa den Sti, vi gik
ad, og der var saa mange Smaating, man kunde gaa og glæde
sig over — en enkelt lille Forelunge gemte sig lynsnart under
en diminutiv Brink, da vi nærmede os — et Par Spover sej-
lede fløjtende op mod den regnraa Himmel — saa kom der
en lille vindblæst Busk — og saa faldt vi pludselig ind i en
lille Skov — en virkelig Skov, skønt den kun bestod af for-
krøblede Dværgbirke, hvis hvide Sølvestammer knapt naaede
op over Hovedet paa os. Krikbær og Blaabær fandtes overalt
paa de aabne Steder mellem Træerne, hvis Løv var begyndt
at blive mærket af den kommende Høsttid — Bladene spillede
i grønne, brune, kobberrøde og knaldgule Farver — alle disse
disse flammende Tegn, der varsler Vinterens Graa.

Bækken drejede pludseligt til højre ud af Skoven og op ad
den stejle Klippeside, saa nu skulde Anstrengelserne til at
begynde. Først maatte vi over en lille Mose, en Myr, hvor det
sagde „Svup“ hver Gang vi hoppede fra den ene Græstue til
den næste. Brokfulge og Hjejler, Maager og mange andre nor-
diske Fugle spankulerede rundt i deres evige Søgen efter Mad

Radioudlejning med Køberet!

Nye 3-Lampers Apparater udlejes paa billige Vilkaar,
alle førende Mærker saasom:

L.K.-Always-Dynafon-Philips-To-R-Neutrofon

Klareboderne 18
(Hj. af Pilestræde)

A/s Genfer Urkompagni

Telf. Central 7338

og lettede kun, naar vi kom i en altfor paaatrængende Nærhed af dem.

Ovre paa den anden Side af „Myren“ laa der en typisk, gammel islandsk Gaard, en „Bai“ — bygget op af Træ og Græstørv, som de islandske Gaarde har været bygget gennem Aarhundrederne. Hele Familien — lige fra Bonden selv med det tobaksbrune Vikingskæg til den lille tre-fire Aars Pige med de store, havblaa Øjne kom ud for at tage os i Øjesyn, da Hundegøen varslede Fremmedfolk i Nabolaget.

De var overstrømmende i al deres Gæstfrihed imod os, vi fik tilbudt dejlig, lækende „Skir“, en Slags oplagt Mælk, der smager fortræffeligt — vi fik tilbudt nymalket, liflig, græsduftende „Kosaft“, men det vi havde allermost Trang til var et Par Tændstikker, da den eneste Æske, vi havde faaet med i Afrejsens Skynding, var druknet i Myrens Overdaadigheder af Væde, og nu var der naturligvis ingen af os, der kunde huske, hvad Tændstikker hed paa Islandsk. For at faa Tiden til at gaa, mens vi ledte efter det forsvundne Ord, kløede vi løs paa Skiren og den nymalkede Mælk, og da vi havde „roet“ os igennem hele Opbakningen, lykkedes det os at faa de „Ildspyd“, vi saa inderligt ønskede os, og med Cigaretterne tændt og Sorgen slukket, kunde vi fortsætte Klatringen mod de fjerne Højder med fornyet Kraft og Mod.

Men efterhaanden svandt baade Kræfterne og Modet, for hver Gang vi i vor Troskyldighed troede at være ved Toppen, taarnede nye, højere og stejlere Afsatser sig op for os, — for hver to Trin vi fik hevet os opad, gled vi et tilbage, men endelig naaede vi da op til et Sted, hvor der laa en lille Klat snavset Sne fra en af de sidste Byger. Den blev højtideligt udnævnt til at høre til den evige Sne, for vi orkede nemlig ikke at komme op, hvor den virkelige laa og saa jomfruelig ren og hvid ud.

Der var en pragtfuld Udsigt heroppe fra. Paa den ene Side laa fjorden som et blankt sølvgraat Baand mellem de graa-

blaa Fjelde — man kunde følge den helt derud, hvor den for- enede sig med det store aabne, vilde Hav, og paa den anden Side kunde vi se en større Sø, Eyrarvatnet, hvis blyfarvede Dukkebølger krusedes af Blæsten, der efterhaanden var løjet af til en laber Kuling. Rundt om paa Fjeldene laa større eller mindre Faareflokke som hvide Pletter mod den brungraa Stenmark, og lige nedenfor os luede Skoven i alle sine stærke Farver.

Nedstigningen gik noget hurtigere og til Gengæld ogsaa noget mere ublidt end Opturen — af og til kurede vi nedad, saa Smaasten og Lerklumper raslede om Ørene paa dem, der var saa uheldige at befinde sig nedenfor, men der skete ikke større Skader, og det var Skrædderen ombord og ikke Lægen, der senere maatte i Aktivitet for at bøde dem.

Da vi igen naaede Strandbredden, fandt vi Næstkommanderende siddende i dybe Tanker paa en Græstue og betragtede en næsten flyvefærdig Maageunge, der spankulerede af Sted saa køket som en lille, femtenaarig Backfish.

Han saa op paa os med et fjernt Blik i sine Øjne, da vi kaldte ham tilbage til Virkeligheden:

„Se den lille Fugleunge der — minder den jer ikke om Mesters eneste Historie — Historien om den gamle Fyrbøder, Hyttefadet?”

Naa, den har I ikke hørt — saa har det været i et andet Skib, jeg har hørt den. — Ser I, Hyttefadet var ikke egentlig tørlagt, — tvertimod, og saa en Dag havde han lovet en Ven i Stege at tage en Kanariefugl med ned til ham fra København. Mandag Morgen mødte han punktlig ombord i sit Skib med en rygende „Bjørn“ og en Kanariefugl. Han vandrede straks ned paa Banjerne, hvor han omgaaende faldt i Søvn, og saa gik Skibet. Paa Vej ned gennem Drogden stoppede det op ved Saltholm, og mens det laa stille her, fangede et Par Spøgefugle blandt Besætningen en Maageunge, som de anbragte i Buret i Stedet for den oprindelige Beboer.

Emil Wang's Kunsthandel

Bredgade No. 4

(Ved Kongens Nytorv)

**Malerier af anerkendte danske Malere.
Marinebilleder af Lods Fr. Landt.**

Hen paa Eftermiddagen vaagnede Hyttefadet og kom i Tanker om den lille, gule Sanger, han skulde bringe Vennen dernede i Stege. Endnu med Søvnens gniggende i Øjene og Tømmermændene bankende i Hovedet vaklede han hen til det Sted, hvor han dunkelt erindrede at have anbragt Dyre — indsmigrende stak han en lang, sort Pegefinger ind gennem Tremmerne til den:

„Naa, naa — du flinke Fyr — kan du saa ta' og synge lidt for Bedstefar, lille Petermand.“

„Rrr-rrr-“, hvæste den dunede, graa Maaageunge og snapede arrigt efter den fremstrakte Finger.

Hyttefadet stod og hikkede lidt ovenpaa den Salut — skævede saa med det ene Øje hen paa Fremtoningen derinde:

„Det var dog S... til Kanarieflugt, den der Stabejs! — Den maa være meget gammel — saa stor og graasprængt han er — og jeg maa vist alligevel have været meget fuld, da jeg købte ham.“

„Tja — der kan man se,“ sluttete Næstkommanderende. „Berømmelsen her i Livet kan afhænge af saa mange, tilsyneladende ubetydelige Smaating. Hyttefadet, for Eksempel, kan takke en lille, dunet Maaageunge som den der for, at han endnu lever i Erindringen.“

Af en Holmensmands Dagbog

1779—1824

Ved A. Høyer

Sluttet.

Søndagen den 22de December døde Quartermester Niels Johansen, den 24de Decbr. købte ieg for 8 Rd. 4 Mark og 14 Sk. paa Axsion. Lørdagen den 28de Decbr. døde Baaesmand Knud Axselsen. Tirsdagen den 31de December 1782 om eftermiddagen kom vi til ankers ved Kraben Eyland, og Fregatten Perlen laae der, og Onsdagen den 1. January 1783 om formiddagen Kl. 9 døde en Soldat Skulos. Om Eftermiddagen Kl. 7 lættede vi og gik til segls, men Capt. Grodt blev ligendes for at gaee med Perlen. Torsdagen den 2. Jan. døde Matros David Sørensen. Lørdagen den 4de January 1783 kom vi til Ste Thomas og ankrede uden for hukket (?), og Kl. 5 kom Perlen med Capt. Grodt og gik i havn.

Den 8de January gik vi ud til Vestenden, og den næste Dag kom alle vore syge i land, 12 mand. Same Dag blev Skibet besigtiget uden bors i vandgangen af 4re Comfærdi Capitainer og 4re Comfærdi Tømmermænd og Lauetenant Carelsen og ieg og befandtes same at ormen havde et (ædt) langs af i den faste klændning (klædning?) paa det sværeste for ud om babords side $\frac{3}{4}$ tome under den forreste port. Natten imellem den 9de og 10de January døde under Proviant Skriver Jacob Sørensen, og den 15de January døde Matros Stephandt Oust. Same Dag begynde vi at chælfagtere skibet uden bors med 4 mand. Den 20de Ditto døde Caperal Stephner. Den 22de fik ieg 5 Rd. Den 6te Febervary Døde Matros Johand Rendrich (?). Den 14de Feb. om Morgenen Kl. 6 lættede vi og gik fra vestenden af med en Snouw.

Løverdagen den 15de Febervary Kl. 6 slet kom vi ind i Ste Thomas. Snouwen kom ikke føren om morgenen. Kl. 7 Torsdagen den 20de Febr. døde Matros Mads Jensen. NB: Den 17de Febr. begynde ieg at arbejde med 5 mand paa skibet med at lappe brende for hude förud og sværte (tjære?), den Uge 5 Mand, den anden Uge 6 mand fra Land af og en Dreng, den 3. Uge 2 mand. Torsdagen den 2. Marci tog ieg et par nye Sko op og betalte strax. Og ... læret paa Reining. Onsdagen den 19de Marci varpede vi op fra Orkans Bayen af og den 21de varpede vi uden for Prindz Rubert. Den 23de om aftenen Kl. 8 $\frac{1}{2}$ slet lættede vi anker og gik fra Ste Thomas til Vestenden af Ste Kroix, som vi forlod Onsdagen den 2den April om Morgenen Kl. 6 og Kl. 1 passerede vi Ste Thomas. Den 10de April passerede vi Bærmodes (Bermudas). Same dag knækkede vor stormaest paa tvende steder imellem

det 2. og 3. baand og imellem det 3. og 4. baand fra Dæket af om babords side. NB: Fredagen den 11te April fik ieg 2 pott. brændevind af det, vi havde tilgode, og Tirsdagen den 15de fik vi fuld Randsion af kjød og flæsk.

Torsdagen den 24. april døde en Matros, som var ... fra et fræmmed Skib, den 26de April døde Matros Christen Christensen, og Matros Reyer Jonsen Fredagen den 2den May satte vi vor vare Storstang op i stæden for den der knækkede i ..... Tirsdagen den 6te May døde Matros Thomas Nielsen, den 7de May døde Matros Niels Balsler, den 8de May, som var en Torsdag, døde Matros Søren Pedersen og 2den Tømmermand Svend Rasmussen og den 10de May Soldat Stat Lender. Same Dag kom vi ind i Canelen, og den 12de May kom en losbaad ombord som gik i land til Douvens (Dover?) og hende forfriskning til vore syge. Og vi laa med stille vind og løb med strømmen til Douvren, hvor vi gik til ankers den 14de may, og greven gik i land for at hende mere forfriskning. Om aftenen lættede vi og gik til segls med god vind, men om Lørdagen om Morgenen fald det ganske stille og var stille til næste dag, da begynde det at blæse op af en nordost. Onsdagen den 21de May døde Matros Niels Bandsen af barkas baken (Barkassens Rormandskab), som var den enoghalvtredsindstyvende, og Torsdagen den 22. May døde Matros Carel Olsen af barkas baken. Den 23de May døde Dreng Guthorn Pedersen og den 24de Dreng Hans Rasmussen.

Om aftenen passerede vi Linnensnæs Fyr med 9 $\frac{1}{2}$ miles fart, og den næste Morgen kastede vi bie og revede, og vi mistede vor Store Mærs Sælg, og da vi havde revet, kryssede vi op til Staværen (Frederiksværn), og Kl. 2 kom vi til ankers i Mærde. Tirsdagen den 27de May døde Arrestandt Johep Wenninger, Lørdagen den 31te May døde en tysk Matros navnlig Aderiand Tundevald. NB: Fredagen den 30de May fik ieg 2 Rd. Tirsdagen den 3die Juni døde Matros Aasmund Nielsen.

Torsdag den 6te Juni om Morgenen Kl. 6 lættede vi anker og seiled fra Mærdøe op til Sandvien. Same dag døde Styrmand Niels Laurvigsen. Om Søndagen gik vi fra Sandvien, og Kl. 1 om Natten passerede vi Anholts Fyr, og om morgenen Kl. 7 $\frac{3}{4}$ salluterede vi for Cronborg. Om Middagen kom vi til ankers i Renden paa Kjøbenh. Om Onsdagen den 11de Juni om Eftermiddagen Kl. 1 $\frac{1}{2}$ slet var vi fortøjet inde paa Reeden, og Lørdag den 21de Juni lagde vi ind med Fregatten „Møen“.

Saaledes ender vor Tømmermand sine Optegnelser fra sit toaarige Togt til de smaa fjærne Øer, som nu ikke længer tilhører os, men hvortil der gennem Aarhundreder knytter sig saa mange Minder for Nyboderslægter og for dem, der har været i Marinens Tjeneste. Og mon han ikke, da han som gammel Mand, omtrent 40 Aar efter hint Togt, med rystende Haand og næsten ulæselig Skrift noterer i Dagbogen: „Den 26de Juli 1820 blev ieg saa daarlig, at jeg hverkend kunde st.....“*) endnu engang i urolig Forventning om Sygdommens Forløb har ladet Øjnene glide ned over Dagbogens tæt beskrevne Blade og i Erindring ogsaa gennemlevet de to Aar, han for 40 Aar siden tilbragte ombord i Fregatten „Møen“ under Tropernes Sol.

Nu er den gamle Tømmermand jo forlængst gaaget ud paa sin sidste Rejse. Men den Omstændighed, at han — den jævne Mand — for 140—150 Aar siden har haft Sans for at nedskrive disse fordringsløse Notitser gør, at man faar Lyst til at vide, hvem han var, og her ligger da den Tanke nær, om man ikke — gennem Fregatten „Møen“s Af- og Paamønstringslister — kan konstatere, hvem der var med paa Togtet som Tømmermand. Og helt utænkeligt er det jo heller ikke, at der endnu findes Efterkommere af vor Tømmermand, hvis Livsgerning er knyttet til den danske Orlogsmarine.

*) Resten er ulæseligt.

Brug
D. Friis'
Bagepulver

Vejle Mælkeforsyning
 og Flødefabrik

Vejle Andelsmejeri

Telefon 510.

Vejle

Skagen

P. Saxbergs Skibshandel

Skagen

Telegram-Adresse: Saxberg
 Rigstelefon 86

Hirtshals

Marinere besøger

Hirtshals Kro,

Feriegæster modtages.
 Telefon 7

Korsør

Harald Fischer

KORSØR — Telf. 96 - 104 - 339

Kolonial — Isenkram

Leverandør til Marinen

Næstved

Alle Marinere
 mødes i

Industriforeningens Lokaler

NÆSTVED ● TELEF. 91

Køge

Jul. Th. Petersen

Mønsterbageriet.

Torvet 30 — KØGE — Telf. 294.

Leverandør til Marinen

Kalundborg

Chr. Norups Kødudsalg

Skibrogade 45, Kalundborg

Telefon 141. Privat Telefon 246

Leverandør til Marinen.

CARL CLORIÜS

Bager og Konditorforretning anbefales
 altid 1ste Klasses Varer.

KALUNDBORG

TELEFON 187

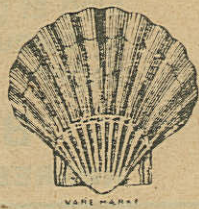
BÄHNCKES BORDSENNEP

Golden Mustard

SMAGER OG SÆTTER SMAG

Kalundborg Øl

SHELL

Benzin, Smøreolie, Petroleum, Raolie

Ths. Toft og Co. A/S

Telf. 109 Hjørring Telf. 109

Chas. Mortensen

Sejlmager

Randers

Telte, Sejl, Flag og Pressninger

Autoriseret Forhandler af Marineforeningens Standere.

Søfarende!

Se ind i Marinestuen
 Restaurant „**Gl. Toldbod**“
 Havnen — Randers
 der mødes vi alle
 Telefon 1267

Aalborg Haandværkerforening

Telefon 388.

CHR. LØFQUIST

Telefon 1889.

**Nordjyllands Kul
 Kompagni A/S**

I. L. Hamre

Sejl-, Flag-, & Presenningfabrik

Aalborg — Telef. 381

anbefales.

Aalborg Bugserselskab

ved JACOB NIELSEN
 Telefon 1265

M. Steffensen. Cafe „Haabet“

Nyhavnsgade Aalborg Telefon 1347
 Bedste Madsted i Aalborg.

Sportshuer

Hatte

ENGLISH HOUSE

Østeraa 2 - Telefon 3542
 Aalborg

Specialmagasin i Herrelingeri

Pyjamas Manchetskjorter Natskjorter

A. EVENSEN & Co.

AARHUS

TLF. 509 & 529 TELEGR. „ADAM“

SOPHUS E. JOHNSEN & Co.

SKIBSHANDEL, DRAKENBERGHUS

Telegramadresse: Sejus. Tlf. 2859, Riis Skov 157
 Medlem af Marineforeningen.

Alt, som kan udføres fra Frilager.

HAVNEGADE 32, AARHUS

Koch & Thomsen

Østergade 36, Telef. 1687

Smede- og Maskinværksted

Alle Skibsreparationer udføres.

Randers

Gasværk

H. BUEMANNS EFTF.

Malermester

Erling R. Nielsen

(tidligere Lærling og Svend hos Buemann)

Alt Slags Skiltearbejde udføres

Forlang Tilbud

Telefon 2245

Privat Bopæl:

Christiansborgvej 10

Værksted:

Thorsgade 4

Randers

M. Simoni, Aalborg

Jyllands ældste Vinhandel.

M. Kjærs

Smedie & Maskinfabrik

Aalborg

Telefon 2371 og 3443

C. Westphall

Dame- & Herreskræderi

Vesterbro 85¹ Telefon 327

Aalborg

K. Kjeldgaard

Jern-, Staal- og Maskinforr.

AALBORG

Skotøjsmagasin

„DET RØDE HUS“

K. Sørensen

Aalborg

Boulevard 4

Telefon 847

Aarhus Stevedore Compagni

Telefon 465 og 6432

Losning og Lastning!

Fineste Aarhus Vand

Mineralvandsfabrikken EXPRES

v/ Jens Skou - Aarhus

Telefon 7700. 3 Linier.

Andreas Skaarup, Aarhus.

Colonial- og Delikatessforretning.

Telefon 865, 866. Skolegade 29.

Leverandør til Marinen.

OTTO HOLLE

Bagerier og Conditorer

Kongelig Hofleverandør

Vestergade 15 — Telefon 116

Aarhus

D. F. J. F. T.

Cylinderudslibning.

Levering af komplette slibne Stempler.
 Slibning af Krumtappe. Afslebne Ford-
 Krumtappe haves paa Lager til Om-
 bytning. Fremstilling af alle Arter
 Tandhjul hurtigt og billigt.

Philip Jensens Eftf.
 Tlf. 216 Horsens

Horsens

Jern- og Staalforretning A/S

(tidl. N. C. Nors Jernhandel samt Horsens
 Jern- og Staalforretning)

Telefon: 2031, 2032 og 2033

P. B. Nissen & Søn

Indeh. Johs. Nissen - Blikkenslagermestre
 Exam. aut. Vand- og Gasmestre

NØRREGADE 26 - HORSENS - TELF. 263

Installation af W.-C., BADEVÆRELSE og
 CENTRALVARME

Chr. Jacobsens Maskinfabrik

Horsens - Telefon 1214

FRITSTAAENDE DAMPKEDLER

Medlem af Marineforeningen

„INDUSTRIALÆET“

Odense - Telefon 312

Hotel, Restaurant og Selskabslokaler

Brd. Joh's. & Emil Franke

Svendborg

Kød - Flæsk - Paalæg

Leverandør til den Kgl. danske Marine

**SVENDBORG
 A-VEN-A
 MALT-ØL
 OLAVRE-SUNDHEDS-ØL**

Herman Agerup

Kolonial- & Skibsproviantforretning

Strandgade 3, Faaborg. Tlf. 269

Leverandør til Marinen.

Besøg den
 nyindrettede

Marinestue

i Jensen & Asmussens Conditori „Elevatoren“
 NB. Billige Priser - Ingen Drikkepenge

Vestergade, Odense

AKTIESELSKABET
DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

(THE EAST ASIATIC COMPANY, Limited)

IMPORT til Europa af østasiatiske og andre oversøiske Produkter
EXPORT til oversøiske Pladser af europæiske Produkter.
SKOV- OG SAVMØLLEDRIFT i Siam.
REGELMÆSSIG RUTEFART paa Siam, Ceylon, Kina, Japan, Sydafrika, Australien, Java
Vestindien, Mellemamerika og Vestkysten af Nord- og Sydamerika.
Alle nærmere Oplysninger angaaende Kompagniets Virksomhed
faas ved Henvendelse paa Hovedkontoret, Holbergsgade 2, København K.,
Filialerne i Bangkok og Singapore eller Agenturerne.
Egne Agenturer: Shanghai, Hankow Tsingtao, Dalny, Harbin, Vladivostock, Seattle,
San Francisco, Santiago de Chile, Durban, Johannesburg, Cape Town, Madras, Rangoon,
Calcutta, Penang, Kuala Lumpur.

DET DANSKE
GØDNINGSKOMPAGNI

København — Nykøbing F. — Odense — Aalborg — Struer
Aarhus — Esbjerg — Sønderborg

Møller & Mammen

C. 1056 Gothersgade 42 C. 12256
Isenkram, Køkkenudstyr, Glas, Porcelain
stort Udvalg,
Yalelaase opsættes overalt

Køb Vin og Cigarer
hos Høj Christensen
St. Strandstræde 9
og De bliver tilfreds
(Medlem af Marineforeningen)

I. C. Christensens
Kød- og Flæskeudsalg
Vennemindevej 2 Toldbodvej 1
Tlf. Ryvang 441 Tlf. Palæ 4863

Husk!

altid at gøre Deres Indkøb
af Manufakturvarer, Herre-
lengeri, Skotøj, o. s. v. i

BULDOG

NØRREBROGADE 9-13-16

STUDENTERFORENINGENS SELSKABSLOKALER VESTRE BOULEVARD 6
anbefales til Afholdelse af enhver Festivitet, 3 Sale. Indtil 500 Couverts kan
dækkes i samme Sal. Baller, Karnevaller indtil 1400 Deltagere. De nyindrettede
elegante Lokaler i Stueetagen særligt egnede til Familiefester, mindre Møder
og lignende, bringes i Erindring. Moderate Priser. Forlang Tilbud og bese Lo-
kalerne.
Telefon Central 10157. SVEND A. JØRGENSEN

Kunst-Klinkeri & Sliberi

Skaaret Porcellæn afslibes og forgyldes. — Bli-
ver som nyt. — Skaaret Glas afslibes og poleres.
W. C. og Vandkummer rep. paa Stedet.
DR. TVÆRGADE 41 (Den høje Stue)
Eneste virkelige Sammenbrændings-Anstalt.
Anbefales af kgl. Porcellæns-Fabrikker.
Tlf. Palæ 347 x., Tigr.-Adr.: „Klinke-Peter“.
Alt hentes og bringes.

Vi mødes alle i
Hovards Vinstue
C. 5567 Dr. Tværgade 26
København

ADOLPH HOLSTEBROE & CO'S EFTF.
Butik: TLF. 1655 (ved C. E. Skovengård) Kontor og Lager: TLF: 11665
Torvegade 9 ISENKRAMHANDEL Brogade 10
VÆRKTØJ Bygnings- & Skibsbeslag, Torvegade 9 - Brogade 10, Post-Konto 26180

C. W. Petersens Bageri og Konditori

St. Kongensgade 91. — Telf. 6712
anbefales til Messerne og Køkkenerne paa Forterne. Alltid 1ste Klasses Varer

Brug Acetylengas paa Staalflasker.

Altid klar til Brug. — Mindre Iltforbrug.
Ren og kold Gas.
Jydsk Ilt- og Acetylengasfabrik A/S
Horsens — Telefon 350 — 351

I. CHR. ANDERSEN
Ost
Vimmelskafte 41, Telf. 1345 og 14345

„Musikhuset“, Borgergade 45
Grammofoner - Mandoliner
Banjoer
RATEBETALING
Brugte Plader købes - byttes - sælges
Telefon Palæ 921x

12 Kroner kontant gives i Rabat ved Køb
af 100 kg Smør eller 100 kg
Ægte KANA VEGETABIL Margarine
eller 25 kg
Kaffe, The, Cacao og Chokolade
at aftage efter Forbrug.
Alltid bedst og billigst.
Smør- og Kaffelageret „GAMA“
Fredericiagade 27 Telefon Palæ 199

Oskar Johansen.
Glarimester & Forgylder.
Dronningensgade 55 Tlf. Amager 7398
Alt Bygningsarbejde udføres.
Leverandør til Orlogsværftet.

Grøntsager
Oluf Kristensen
Ny Kastrupgaard
Telf. Kastrup 150

Willy Hoppe,
Blikkenslager & aut. Gas- og Vandmester
Vesterbrogade 54. Tlf. 12274

URE
af enhver Art faaes bedst i
Borgergade 2 - Ernst Eriksen
Foreningens Medlemmer 10%

J. C. Jensens
FARVEHANDEL
Dr. Tværgade 40 - Tlf. C. 3227
Farver, Lakfernis, Pensler m. m.

H. de H. Ebbesen & Søn
Udstyrs- & Isenkramforretning
Specialitet:
Møbelbeslag og Møbellaase
Dr. Tværgade 25 - Central 5931

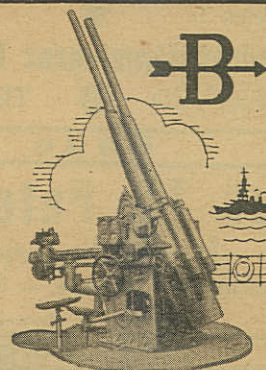
Sejl, Flag & Presseninger
H. Halmøe,
Cort Adellersgade 8
Telf.: Byen 6762 og Byen 4326

Køb
danske
Gulvklude

BOFORS'

KRIGSMATERIEL,
VÆRKTØJS- og KONSTRUKTIONS-
STAAL,
SMEDE- og STAALSTØBEGODS,
STAALPROPELLER m.m.

A.B. BOFORS
BOFORS • SVERIGE

Ankere, Kæder, Tovværk, Staalwire

samt alle Slidsartikler.
Fhv. John Forbæchs Eftf. St. Annæplads 19-21. Tlf. 235. København K.
NORDISK FORSIKRINGS-ANSTALT A/S
KØBENHAVN

Nordisk Kaffe Kompagni

Under Dannebrog med en
TUXHAM
Raaolliemotor 12-410 HK.
TUXHAM A/S. København, Valby. Tlf. 8816

Carl Rasmussens Efterfølger
Borgergade 128
Telefon 686
Hørkram-, Ost- og Paalægsforretning. Største Lager af dansk Fjerkræ

Granzov's Efterfølger
Torvegade 38
Am. 6185